

Handläggare
Oskar Remnert
Telefon: 08-50813046**Till**
Södermalms stadsdelsnämnd
2026-05-20

Upphandling av drift av fritidsverksamheten Maria Ungdomsklubb

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att genomföra en upphandling av driften av fritidsverksamheten Maria Ungdomsklubb (MUK) samt att mobila fritidsledare ingår i upphandlingen.
2. Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att innan upphandlingen annonseras återkomma till nämnden med en redovisning av upphandlingsdokumentet.

Sammanfattning

Avtalet avseende driften av Maria Ungdomsklubb löper ut den 31 december 2027 och kan inte förlängas. Stadsdelsnämnden behöver ta ställning till hur driften av verksamheten ska se ut. Det finns tre olika alternativ;

- förnyad upphandling
- teckna idéburet offentligt partnerskap (IOP)
- överta driften i egen regi

Förvaltningen föreslår att driften av Maria Ungdomsklubb upphandlas på nytt samt att mobila fritidsledare ingår i upphandlingen.

Bakgrund

Stiftelsen Fryshuset driver sedan 2016-01-01 fritidsverksamheten Maria Ungdomsklubb på entreprenad åt Södermalms stadsdelsnämnd. Innan stiftelsen Fryshusets två avtalsperioder ansvarade Kulturföreningen Maria för driften av verksamheten åren 2009 – 2015. Stiftelsen Fryshusets nuvarande avtal löper ut 2027-12-31 varför driften av verksamheten samt mobila fritidsledare föreslås upphandlas på nytt.

Ärendet

Stiftelsen Fryshuset är den entreprenör som idag ansvarar för driften av Maria Ungdomsklubb. Målgruppen för verksamheten är ungdomar mellan 13–19 år boende i stadsdelen. Verksamheten bedrivs i Mariaskolans lokal som är samlokaliserad med Maria fritidsklubb som disponerar lokalen dagtid. Inom ramen för

nuvarande avtal ingår även mobila fritidsledare som arbetat i team om tre personer i stadsdelen under 10 helger per år.

Vid den senaste verksamhetsuppföljningen hösten 2025 gjorde förvaltningen den samlade bedömningen att verksamheten mer än väl uppfyller ställda krav utifrån gällande lagstiftning, förordningar, föreskrifter, stadens riktlinjer samt upprättat avtal. Förvaltningen har också besökt Maria Ungdomsklubb en vardagskväll under våren 2026, något som bekräftade bedömningen gällande verksamhetens måloppfyllelse. Stadsrevisionens granskning av tryggheten på fritidsgårdar (RVK 2025/73) visar att Maria ungdomsklubb arbetar med kontinuerlig kompetensutveckling av personal vilket skapar förutsägbarhet och stabilitet i verksamheten. Granskningen visar även att det finns en väl fungerande samverkan med polis och socialtjänst.

Genomförda avtals- och verksamhetsuppföljningar visar att verksamheten även utvecklar former för ungdomars delaktighet och inflytande. Meningsfulla aktiviteter som dans, musik och skapande verksamhet utgår från ungdomarnas intressen och önskemål. Utöver ett stort grundutbud av aktiviteter arrangeras workshops och temakvällar. Verksamheten arbetar aktivt med att uppmärksamma ungdomar i riskzon för kriminalitet, missbruk eller som upplever våld i hemmet. Maria Ungdomsklubb ingår i sociala avdelningens nätverk för fritidsverksamheter för ungdomar där frågor om bland annat förebyggande socialt arbete lyfts löpande.

Det finns tre tänkbara alternativ för att säkerställa den framtida driften av Maria Ungdomsklubb. Stadsdelsnämnden kan välja att genomföra en ny upphandling, teckna ett avtal för idéburet offentligt partnerskap (IOP) eller ta över driften av verksamheten i egen regi.

Förnyad upphandling

Nämnden har ett övergripande huvudmannaskap för Maria Ungdomsklubb vilket medför ett ansvar för att säkerställa kvalitet och avtalstrohet i enlighet med de krav som fastställs i upphandlingsunderlaget. När verksamheten drivs på entreprenad överförs administrativa och operativa uppgifter till entreprenören vilket avlastar nämnden från kostnader för egenkontroll, kvalitetsarbete, personaladministration och annan intern administration. Trots detta kvarstår nämndens ansvar för vissa kostnader, däribland lokal – och hyreskostnader. För driften av verksamheten betalar nämnden en fast ersättning till entreprenören som för 2026 uppgår till ca. 2,5 miljoner kronor. Denna ersättning täcker samtliga kostnader för verksamhetens drift, inklusive insatser av mobila fritidsledare vid tio tillfällen per år. Tillfällena planeras

utifrån uppkomna behov kopplade till aktuella lägesanalyser.
Ersättningen justeras årligen enligt eventuell avtalad
indexuppräknning i enlighet med villkoren i upphandlingsunderlaget.

Teckna idéburet offentligt partnerskap

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en etablerad samverkansform mellan en eller flera idéburna organisationer och den offentliga sektorn där parterna gemensamt driver en specifik verksamhet. Modellen fyller en viktig funktion där varken traditionella föreningsbidrag eller upphandlingsförfaranden är aktuella lösningar. Kärnan i samverkansformen är att parterna tillsammans utformar och genomför verksamheten utifrån gemensamma mål och åtaganden. En central princip i IOP är att alla parter bidrar aktivt, antingen genom finansiella resurser eller genom egna insatser. Kostnaden för ett eventuell IOP fastställs utifrån framtagna målsättningar och åtaganden i samband med avtalets framtagande.

Modellen bygger på ömsesidighet och tydliga överenskommelser samt uppföljningar kring syfte, mål, ansvarsfördelning och resursinsatsen vilket ska säkerställa en transparent och långsiktig samverkan. Driftsformen kräver strategisk ledning i form av styrgrupp med representanter från alla parter.

Överta driften i egen regi

Vid ett övertagande av verksamheten kommer nämnden att överta de löpande kostnaderna för personal, lokaler, egenkontroll, kvalitetsarbete och intern administration. Utöver detta tillkommer engångskostnader för inventarier och utrustning såsom musikinstrument, teknikutrustning för foto och musikproduktion, datorer, spelkonsoler, möbler m.m.

Enligt nuvarande avtalsform betalar nämnden ca 215 000 kronor per månad för fritidsverksamheten. Vid ett eventuellt övertagande bedömer förvaltningen att det inte medför minskade kostnader, tvärtom ser förvaltningen en eventuell risk med att befintlig personal väljer att kvarstanna hos nuvarande arbetsgivare vilket skulle innebära administration och kostnader för rekrytering och organisering. Dessutom uppskattar förvaltningen att kostnaden kopplat till ett eventuellt för övertagande i egen regi, inklusive engångskostnader såsom inventarier och utrustning, skulle uppgå till ca 250 000 kronor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom sociala avdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och i Pensionärsrådet den 11 maj 2026.

Förvaltningens synpunkter och förslag

En upphandlad drift av Maria ungdomsklubb skulle ge en etablerad och erfaren leverantör, med relevant och nödvändig kompetens, en möjlighet att erbjuda stadsdelens unga ett brett utbud av aktiviteter. Genom att erbjuda stadsdelens unga fritidsgårdsverksamheter i olika driftsformer stärks valfriheten samtidigt som fler målgrupper kan nås. Driften genom upphandling erbjuder ofta en mer långsiktig finansiering och stabilitet för leverantören än exempelvis kortsiktiga bidrag, vilket främjar kvalitet och metodutveckling i verksamheten. Genom en tydlig kravställan i förfrågningsunderlaget och systematiska och professionella uppföljningar kan kvaliteten i verksamheten säkerställas liksom efterlevnad av avtalet.

Huvudsakliga fördelar med att använda Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) vid drift av en fritidsgård är en högre grad av ökad lokal förankring, flexibilitet i verksamheten och möjligheten att dra nytta av interna resurser inom civilsamhällets unika kompetens. Ungdomars behov, livssituationer och intressen förändras snabbt.

Ett IOP kan främja en tydligare behovsbaserad verksamhet eftersom avtalsformen ger möjlighet till snabba anpassningar som grundas i en kommun/stadsdels stabilitet och en civilaktörs innovationsfokus. Ett sådant val förutsätter tydliga avtal och aktiv och systematisk uppföljning för att säkerställa både kvalitet och långsiktighet. IOP syftar till att förenkla kan modellen men leda till ökad administration. Tydliga avtal, gemensamma styrdokument och löpande styrgruppsuppföljning kräver både tid och resurser från båda parter.

Personalens erfarenhet och relationer med ungdomarna är en av de viktigaste resurserna för att upprätthålla en hög kvalitet. Vid övertagande till egen regi bör hänsyn tas till att befintlig personal förvisso har möjlighet att övergå till förvaltningen men de har även rätt att stanna kvar hos nuvarande arbetsgivare. Det senare scenariot skulle medföra rekryteringsbehov, extra kostnader för förvaltningen samt risk för kompetenstapp.

Med hänsyn till verksamhetens kvalitetskrav och utifrån den genomförda analysen bedömer förvaltningen att en förnyad upphandling är det mest lämpliga alternativet. Förvaltningen föreslår därför att stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utarbeta ett upphandlingsdokument för upphandling av Maria Ungdomsklubb och mobila fritidsledare. Innan upphandlingen annonseras ska förvaltningen återkomma till nämnden med en redovisning av färdigställt upphandlingsunderlag.

Jämställdhetsanalys

Ärendet bedöms vara könsneutralt. Förslaget att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram ett upphandlingsdokument för upphandling av Maria Ungdomsklubb innebär inte någon påverkan på barn eller ungdomar utifrån könstillhörighet.

Barnrättsanalys

FN:s konvention om barns rättigheter (Barnkonventionen) slår fast varje barns rättigheter. Förslaget att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram ett upphandlingsdokument för upphandling av Maria Ungdomsklubb bidrar till stadens uppdrag i att skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Maria Klemets Hellberg
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2026-05-11
Maria Klemets Hellberg, Avdelningschef	2026-05-11